

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան 11

Ազգային Թ. Յու.

ՏԱՐԲԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՄՏԱՎՈՐ ՀԵՏԱՄՆԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՏԱՐԱԾԱԿԱՆԿՈՂՄՆՈՐՈՇՄԱՆ
ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԸ..... 14

Ազգային Ռ.Ն. Մկրտչյան Մ.Ա.

ՏԵՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ
ԵՐԿՐԱԶԱՓԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ
ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ 21

Ամարալ Ի.

ԾԱՆՐ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՐԴ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ
ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՄՈՒՆՔԸ 27

Ավագյան Ա. Վ.

ՆԵՐԱՌԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ 38

Ավանեսյան Հ.Մ., Սարգսյան Դ.Յ.

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ
ԱՆՁԱՆՑ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ 43

Գևորգյան Ե. Հ.

ՏԵՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՄԵՋ ՆԵՐԱՌԵԼՈՒ ՄԻ ԿԱՐԵՎՈՐ ՊԱՅՄԱՆԻ ՇՈՒՐՋ 49

Գրիգորյան Ա. Գ.

ԴԻՍԼԵԲՄԻԱՅԻ ՆԱԽԱՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ 58

Գրիգորյան Ս.Վ., Գրիգորյան Մ.Ս., Միրիջանյան Զ.Մ.

ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՎԱՐՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶՎԱԾՈՒԹՅԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ 66

Գրիցման Մ.

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՄՈՒՆՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ
ԵՎ ԱԼՏԵՐՆԱՏԻՎ ԱՌԻԳՈՒՄԵՆՏԱՏԻՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՓՈՒԼԵՐԸ 73

Գուդոնիս Վ. Պ.

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՑՔՆԵՐԸ
ՏԵՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ԱՆՁԱՆՑ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 86

Կաֆյան Է. Մ.

ՀՈԳԵՖԻՋԻԿԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ
ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ԾՆՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱԶԿՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 95

Հարությունյան Ա. Ա.

«ԱԴԱՊՏԻՎ ՖԻՋԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՅԱՑՈՒՄԸ 102

Հարությունյան Ի. Ա.

ԽԽՈՒՆԶԱՅԻՆ ՆԵՐՊԱՏՎԱՍՏՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ
ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ՍՈՒՐԴՈՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԵԹԱԴՆԵՐՆ ՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ 106

Ղազարյան Ֆ. Գ.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԿԻՆԵՋԻՈԼՈԳԻԱՆ ՈՐՊԵՍ ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼ
ՖԻԶԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ 112

Մալլան Զ. Մ.

ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒՄԸ
ՏԵՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ 117

Մանուկյան Ա. Վ.

ԼՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ
ՏԱՐԻՔԻ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԵՏ ՏՈՆԱՀԱՆԴԵՄՆԵՐԻ ԵՎ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ
ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ 128

Մարության Մ. Կ.

ԹՈՒՅԼ ՏԵՄՆՈՂ ԿՐՏՍԵՐ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՂԱԿԱՆ
ԸՆԿԱԼՄԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ՈւՍՈւՄՆԱՍԻՐՈՒՄ 134

Մկրտչյան Հ. Ռ.

ԹՈՒՅԼ ՏԵՄՆՈՂ ԿՐՏՍԵՐ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՐԱՎՈՐ
ԽՈՍՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ..... 143

Պայլոզյան Ժ. Հ.

ԱՖԱԶԻԱ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԽՈՍՔԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 153

Պլակսինա Լ.Ի.

ՏԵՍՈՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ	
ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ	
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԵՐԻ ԵՎ ՆԱԽԱԴՐՅԱԼՆԵՐԻ	
ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	158

Սարափիկյան Լ.Հ.

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՑԻ	
ՕՊՏԻՄԱԼԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐՆ ՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԲՈՒՀՈՒՄ	165

Սվաջյան Ա. Հ., Գրիգորյան Ա.Լ.

ՎԱՂ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՌԻՏԻՋՄՈՎ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԵՏ	
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ՀՈԳԵԶԱՐԳԱՑՆՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ	
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	171

Հուշագիր հեղինակին	183
---------------------------------	------------

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие	12
Азатян Т. Ю. СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОРИЕНТИРОВКИ В ПРОСТРАНСТВЕ УЧАЩИХСЯ С УМСТВЕННОЙ ОТСТАЛОСТЬЮ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ	14
Азарян Р.Н., Мкртчян М.А. СОЦИОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ УРОВНЯ ИНФОРМИРОВАННОСТИ УЧИТЕЛЕЙ В ВОПРОСАХ ФОРМИРОВАНИЯ ГЕОМЕТРИЧЕСКИХ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ У ДЕТЕЙ С НАРУШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ	21
Амарал И. КОММУНИКАЦИОННЫЕ ПОТРЕБНОСТИ ДЕТЕЙ С ГЛУБОКИМИ И СЛОЖНЫМИ НАРУШЕНИЯМИ РАЗВИТИЯ	27
Авагян А.В. СОВРЕМЕННЫЕ ВОПРОСЫ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В АРМЕНИИ	38
Аванесян Г. М. Саркисян Д. Ю. ПРОБЛЕМЫ ИЗУЧЕНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ ЛИЦ С ОСОБЫМИ	43
Геворкян Е. У. К ВОПРОСУ ОБ УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЛЮДЕЙ С НАРУШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ	49
Григорян А.Г. РЕЗУЛЬТАТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ВЫЯВЛЕНИЯ ПРЕДРАСПОЛОЖЕННОСТИ К ДИСЛЕКСИИ	58
Григорян С.В., Григорян М.С., Мириджанян З.М. ФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ СПОРТИВНОЙ ТРЕНИРОВАННОСТИ И МАСТЕРСТВА	66
Грицман М. ОЦЕНИВАНИЕ ПОТРЕБНОСТИ ОБЩЕНИЯ И ПЕРИОДЫ ОЦЕНИВАНИЯ АЛЬТЕРНАТИВНОГО АУГМЕНТАТИВНОГО ОБЩЕНИЯ.....	73
Гудонис В.П. ВЗГЛЯДЫ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА НА ПРОБЛЕМЫ ЛИЦ С НАРУШЕННЫМ ЗРЕНИЕМ	86
Кафьян Э.М. ИНФОРМИРОВАННОСТЬ РОДИТЕЛЕЙ В ВОПРОСАХ ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ С НАРУШЕНИЯМИ ПСИХОФИЗИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ.....	95

Արտյունյան Ա.Ա. СОЦИАЛЬНОЕ И НАУЧНОЕ СТАНОВЛЕНИЕ СПЕЦИАЛЬНОСТИ “АДАПТИВНАЯ ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА.....	102
Արտյունյան И.А. СРЕДСТВА И МЕТОДЫ СУРДОПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РАБОТЫ С ДЕТЬМИ, ПОДЛЕЖАЩИМИ КОХЛЕАРНОЙ ИМПЛАНТАЦИИ	106
Կазарյան Փ.Դ ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ КИНЕЗИОЛОГИЯ КАК ОБЛАСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ФИЗКУЛЬТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	112
Մալլաև Ժ. Մ. ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ГЕНДЕРНОГО РАЗВИТИЯ НА ФОРМИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ДЕТЕЙ С НАРУШЕНИЯМИ ЗРЕНИЯ.....	117
Մանուկյան Ա.Վ. АНАЛИЗ РАБОТ ПО ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЮ ПРАЗДНИКОВ И МЕРОПРИЯТИЙ С ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С НАРУШЕНИЕМ СЛУХА	128
Մարտյան Մ.Կ. ИССЛЕДОВАНИЕ УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ЗРИТЕЛЬНОГО ВОСПРИЯТИЯ У СЛАБОВИДЯЩИХ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ.....	134
Մկրտչյան Ա.Ր. ХАРАКТЕРИСТИКА НАРУШЕНИЙ ПИСЬМА У СЛАБОВИДЯЩИХ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ	143
Քալոզյան Զ.Ա. К ВОПРОСУ О ВОССТАНОВЛЕНИИ РЕЧЕВОЙ КОММУНИКАЦИИ ПРИ АФАЗИИ	153
Քլաքսինա Լ.Ի. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ЭЛЕМЕНТОВ И ПРЕДПОСЫЛОК УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ У ДОШКОЛЬНИКОВ С НАРУШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ	158
Տարատիկյան Լ.Ա. ПУТИ И СРЕДСТВА ОПТИМИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ МАГИСТРОВ В ВУЗЕ	165
Տաճյան Ա.Օ., Գրիգորյան Ա.Լ. ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ПСИХОРАЗВИВАЮЩИХ Р АБОТ С ДЕТЬМИ С РАННИМ ДЕТСКИМ АУТИЗМОМ	171
Քաղաքի անունը	183

CONTENTS

<i>Preface</i>	13
 <i>Azatyán T.Yu.</i>	
ISSUES OF SPATIAL ORIENTATION OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION	14
 <i>Azaryan R.N. Mkrtchyan M. A.</i>	
SOCIOLOGICAL RESEARCH OF LEVEL OF KNOWLEDGE OF TEACHERS IN QUESTIONS OF FORMATION OF GEOMETRICAL REPRESENTATIONS OF VISUALLY IMPAIRED CHI	21
 <i>Amaral I.</i>	
CHILDREN WITH PROFOUND AND MULTIPLE DISABILITIES AND THEIR COMMUNICATION NEED	27
 <i>Avagyan A.V.</i>	
ACTUAL PROBLEMS OF INCLUSIVE EDUCATION IN ARMENIA	38
 <i>Avanesyan H. M. Sargsyan D. Y.</i>	
PROBLEM OF STUDY PSYCHOLOGICAL FEATURES OF THE PERSON WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS	43
 <i>Gevorgyan E.H.</i>	
THE CONDITIONS OF INTEGRATIONS INTO SOCIETY OF PEOPLE WITH VISUALLY IMPAIRED	49
 <i>Grigoryan A.G.</i>	
THE RESULTS OF REVELATION AND RESEARCH OF DYSLEXIA'S PREDISPOSITION	58
 <i>Grigoryan S.V., Grigoryan, M.S. , Mirijanyan Z.M</i>	
PHYSIOLOGICAL BASICS OF SPORTS FITNESS AND SKILL	66
 <i>Gricman M.</i>	
ASSESSMENT OF NEEDS OF COMMUNICATION AND PERIODS OF ASSESSMENT OF ALTERNATIVE AUGMENTATIVE COMMUNICATION	73
 <i>Gudonis B.P.</i>	
VIEWS OF MODERN SOCIETY ON THE PROBLEMS OF PERSONS WITH VISUAL IMPAIRMENT	86
 <i>Kafyan E.M.</i>	
THE AWARENESS OF PARENTS ABOUT BRINGING UP CHILDREN WITH PSYCHOPHYSICAL DEVELOPMENT DISORDERS	95
 <i>Harutyunyan A.A.</i>	
SOCIAL AND SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE "ADAPTIVE PHISICAL EDUCATION" SPECIALITY	102

Harutyunyan I.A. MEANS AND METHODS OF SURDOPEDAGOGICAL WORK WITH CHILDREN, BEFORE COCHLEAR IMPLANT	106
Ghazaryan F.G PEDAGOGICAL KINESIOLOGY AS A FIELD OF PROFESSIONAL PHYSICAL EDUCATION	112
Mallaev J.M. STUDY OF GENDER DEVELOPMENT ON THE FORMATION OF SOCIAL ACTIVITY OF CHILDREN WITH VISUAL IMPAIRMENTS	117
Manukyan A.V ANALYSIS OF WORKS OF ORGANIZATION AND CONDUCTION OF HOLIDAYS AND EVENTS WITH PRESCHOOL CHILDREN WITH HEARING DISORDERS.....	128
Marutyan M.K RESEARCH OF A LEVEL OF THE DEVELOPMENT OF VISUAL PERCEPTION AT THE VISUALLY IMPAIRED YOUNGER STUDENTS.....	134
Mkrtchyan H. R. THE CHARACTERISTIC OF DISORDERS OF THE LETTER AT VISUALLY IMPAIRED YOUNGER SCHOOL STUD	143
Paylozyan J.A. SPEECH COMMUNICATION RESTORATION IN CASE OF APHASIA	153
Plaksina L.I. FEATURES OF FORMATION OF ELEMENTS AND PREREQUISITES OF EDUCATIONAL ACTIVITY OF PRESCHOOL CHILDREN WITH VISUAL IMPAIRMENTS.....	158
Saratikyan L.H. THE WAYS OF MASTER DEGREE IMPROVEMENT PRACTICE IN HIGER EDUCATION.....	165
Svajyan A.H., Grigoryan A.L. THE SPECIFICS OF ORGANIZATION OF THE DEVELOPMENTAL WORKS WITH CHILDREN WITH AUTISM.....	171
Article requirements	184